

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

„REVUE DE VITIKULTURE“
„VEINBAU REVUE“
à Plevén — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 60 пв.
Редакция и администрация — Плѣвень.

Редакторъ: Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мжиковъ, В. Чакъровъ и В. Стрибърни

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитѣ; 2) Най-сетне, какво да се прави?; 3) Основнитѣ правила за рѣзитбата — Икономовъ; 4) Приносъ къмъ борбата съ гроздовия молецъ — Вл. Стояновъ; 5) Най-важното при посаждање дървета — В. В. Стрибърни; 6) Практически съвети и новости; 7) Кооперативни; 8) Пропаганда на виното и гроздето; 9) Положението на пазаря; 10) Хроника.

Къмъ абонатитѣ.

Както кн. I-ва, така и кн. II-ра отъ тая година на списание „Лозарски прегледъ“ изпращае на всички миналогодишни абонати, съ оуба да го получаватъ и тая година.

Сп. „Лозарски прегледъ“ се издава само съ постъпленията отъ абонамента и подобрението и редовността му зависи напълно отъ редовността на абонатитѣ. Отлагането отъ нѣкои да го заплащатъ по-късно, поради кризата, само затруднява редакцията. Съзнателния лозарь въпреки тежкото си положение ще намѣри 60 лева за да подкрепи своя просвѣтител и защитникъ „Лозарски прегледъ“, защото сега именно е най-належаща за лозарството просвѣта и борба за защита интереситѣ му. А такава организирана борба може и се води само отъ Българския Лозарски съюзъ и органа му „Лозарски прегледъ“.

Затова, умоляватъ се всички абонати, веднага да издължатъ абонамента си, като изпратятъ съ пощ. записъ или препоръчано писмо 60 лева на адресъ: Списание „Лозарски прегледъ“ — гр. Плѣвень.

Лозари, подкрепете и улеснете вашия просвѣтител и защитникъ „Лозарски прегледъ“, не само като издължите веднага абонамента си, но го и проагитирайте предъ другитѣ лозари.

Редакцията.

Най-сетне какво да се прави?

Тежко и почти безизходно е положението на българското лозарство; отъ денъ на денъ пласимента на продуктѣтъ му намалява, и цената имъ катастрофално пада. Пролѣтъта настъжи и лозаря наново трѣбва да обработва лозята, безъ да е прибралъ миналогодишнитѣ си разходи. Но въпрѣки понесената загуба той е принуденъ да прави задължения за да ги обработва и тая година, защото тѣ му сж богатството и съ тѣхъ той ще загива.

Безспорно е, че лозарството се е развивало безъ планъ и опредѣленъ стопански обектъ и за това преди всичко е виновенъ самия лозаръ, защото лозарството има ограничена стопанска задача: да оползотвори негоднитѣ за други култури баири и мѣста и да се развива въ размѣръ на вътрешнитѣ нужди отъ продуктѣтъ му, особено за виненитѣ сортове. Съ въпроса за десертнитѣ сортове, трѣбва да се внимава, защото рентирането имъ може да става само при сигуренъ износъ на гроздето, какъвто за съжаление нѣмаме. Увлечението по засаждането на лозя, особено въ нелозарски райони и мѣста трѣбва да се ограничи.

Днесъ имаме приблизително 800,000 декара лозя съ срѣдно производство 300,000,000 кгр. грозде, отъ което 50 мил. може да се изяде на грозде отъ населението, 100 мил. да се преобърне на гроздовъ сокъ (безалкохолно) и само останалитѣ 150 мил да се преобърнатъ на вино, ракия и дестилатъ. Така разпредѣлено и обработено гроздето може свободно и леко да се пласира въ страната. Но колкото да е лесна тая смѣтка за пласимента така, толкозъ е по-трудна за изпълнение, защото управника унесенъ въ тежкото положение на страната лесно обещава на всички съловия подкрепа и защита, но ги дава само на тия, които сж настойчиви и организирани. И наистина, държавата има и стопанския и социалния интереси да даде предимство на лозарството предъ спиртната, бирилата и др. паразитни индустрии, но фактически така се оставатъ и нареждатъ законитѣ и правилницитѣ, че първитѣ винаги сж защитени и облагодетелствувани. Това се дължи на „златнитѣ аргументи“ на тия индустрии; тѣ сж малко, но организирани и съ блѣска на паритѣ си се налагатъ. А лозаритѣ, надъ 100,000 семейства, стоятъ неорганизирани и смаяни чудейки се, защо Господъ не ги защити предъ управници и фабриканти.

Банално стана да апелираме и зовемъ лозаря къмъ организиране за защита на лозарскитѣ си интереси, и пакъ маса лозари продължаватъ да стоятъ пасивни и нехайни. Защо ще обвиняваме само управницитѣ; тѣ биха се вслушали въ нашитѣ молби, ако тия молби и искания бждатъ направени отъ масата лозари настойчиво, а това може да стане само ако сж организирани и наредени въ редоветѣ на своята професионална организация, Българския Лозарски Съюзъ. Лозарьтъ е миренъ и държавнически елементъ и иска само възможното, но ако продължава така поединично и неорганизирано да действува все така ще бжде пренебрегванъ и ще живѣе въ мизерия. Ний обръщаме внимание на лозаритѣ че и малката имъ защита извоювана отъ Лозарския съюзъ до сега е застрашена, защото спиртоваритѣ и пивоваритѣ и др. действува да я провалятъ, и ако не вземемъ съответнитѣ мѣрки навреме ще осъмнемъ нѣкой денъ съ законоположения, съ които ще се увеличи данъка и акцизитѣ на лозята и намали пласимента на продуктѣтъ имъ.

Нѣма съ какво друго да се препитаватъ лозаритѣ, освенъ съ лозята си, затова ще ги работятъ и тая година, но по-умѣло и економично за да получатъ по качествено и по евтино грозде и най-важното трѣбва да се организиратъ за да се борятъ постоянно и настойчиво.

Само чрезъ организирана и просвѣтена борба ще могатъ да защитятъ лозарскитѣ си интереси.

Ст. Икономовъ

Дир. лоз. оп. станция — Плевенъ.

Основнитѣ правила за рѣзитбата.

Въ културата на лозата сжществуватъ цѣла редица операции, кои отъ по-голѣмо, кои отъ по-малко значение, опредѣлящи заедно количеството и качеството на реколтата. Нѣкои отъ тѣхъ, толкова стари, колкото може би и самата култура на това растение, се прилагатъ и днесъ още по традиция, безъ да се държи смѣтка за изискванията на лозата, за особеноститѣ на различнитѣ сортове, за разположението на пжпкитѣ, за устройството на цвѣтоветѣ и т. н. Такъвъ е напимѣръ случая съ рѣзитбата, която, прилагана съ вещина, представлява едно сигурно срдство за урегулирване силата на отдѣлнитѣ главини, за подобрене качеството и увеличение количеството на реколтата, повече отколкото може да го направи една редовна обработка на почвата или даже едно добро торене.

Преди да порѣже лозето си, лозаря трѣбва да усвои добре основнитѣ правила за рѣзитбата, за да остави на главинитѣ само онова, което е необходимо за усилюването или отслабването имъ, за урегулирване на реколтата и за извършване на следующата рѣзитба. Тѣзи правила сж следнитѣ:

1) Силата на лозата е толкова по-голѣма, колкото по-голѣмъ е броятъ на листата върху нея.

Известно е, че въ нормалнитѣ листа, подъ действието на слънчевитѣ лжи, на въздуха и на хлорофила става преработването на суровитѣ неорганически храни, идещи отъ коренитѣ, въ готови органически храни, които отъ листата отиватъ да задоволяватъ нуждитѣ на всички останали органи на лозата: пржчки, пжпки, чепки, стебло, корени и пр. Следователно, колкото повече нормални листа има една главина, съ толкова повече готови храни ще разполага тя, поради което и нейнитѣ органи ще бждатъ по-силно развити, по-добре охранени.

2) Вертикалното (отвесно) положение на едно рамо или частъ отъ него намалява плодородието а увеличава буйността на главината.

Това ще каже, че когато едно рамо, напр. единъ бикъ, е оставенъ въ отвесно положение (изправенъ), покаралитѣ отъ него лѣторасты носятъ много малко плодъ. Въ изправеното рамо соковетѣ се движатъ бърже, не обливатъ достатъчно пжпкитѣ за да ги охранятъ добре, поради което тѣ даватъ лѣторасты носещи повече мустаци отколкото реса. Въ сжщность реситѣ сж оформени въ самитѣ пжпки на бика, обаче, когато тѣ не получаватъ достатъчно храна, превръщатъ се въ мустаци или изресяватъ. Въ замѣна на това пжкъ лѣтораститѣ се развиватъ по-силно и лозата става по-буйна.

3) Хоризонталното (легнало) положение на едно рамо или частъ отъ него увеличава плодородието, а намалява буйността на лозата.

Съ други думи, когато оставимъ биковетъ въ хоризонтално положение, повързани за тела, прегъването съставлява прѣчка за бързото движение на соковетъ; пжпкитъ се охранватъ по-добре и реситъ въ тѣхъ се развиватъ въ послѣдствие нормално. По тази причина плоднитъ пржчки при системата Гюйо или при смѣсената рѣзитба, трѣбва да бждатъ положени въ хоризонтално положение. За да не заслабне главината, ще се оставятъ на нея само толкова реси, колко силата ѝ позволява.

4) Колкото по-буйнорастяща е лозата, толкова по-малко цвѣтове дава тя.

Това не ще каже че слабитъ лози даватъ повече цвѣтъ, но когато една лоза се развива прекалено буйно, цвѣтоветъ, изресяватъ или пъкъ реситъ се превръщатъ въ мустаци. Такъвъ е случая съ лози на подложка монтикола и засадени въ богати почви: такъвъ е сжщо случая и съ сортоветъ Бѣлъ мискетъ, Урумъ юзюмю, Безъ семе бѣло, Риби мехуръ, Цигански памидъ и пр. За да даватъ редовно плодъ, такива лози трѣбва да се кършатъ 1—2 пжти презъ годината на около 8—10 листа отъ основата на пржкитъ или пакъ да имъ се оставятъ 1—2 плодни пржчки. Съ кършенето не се цели получаването на плодъ още сжщата година, а се подгатва лозата да даде повече грозде следующата година.

5) Ранитъ на лозата, отъ каквото и да сж причинени тѣ, засукванията, превиванията и пр. намаляватъ силата на главината.

Хранителнитъ сокове, които се използватъ отъ нараненитъ мѣста за тѣхното заздравяване, сж изгубени за пржкитъ, пжпкитъ и въобще за развитието на другитъ органи на лозата. Съ засукванията и превиванията на пржкитъ се помага на развитието на реситъ, което пъкъ се отразява въ обратна смисълъ върху развитието на лѣтораститъ.

6) Колкото по-малко сж пжпкитъ по главината, толкова по-силни пржчки се развиватъ отъ тѣхъ.

Когато на една нормално силна главина оставимъ 2—4 пжпки, тѣ ще даватъ много дебели и почти безплодни лѣторасти. Ако на сжщата главина се оставатъ 8—10 пжпки, лѣтораститъ ще бждатъ нормално развити и ще дадатъ плодъ. Ето защо при рѣзитбата трѣбва да се оставятъ само толкова пжпки на една главина, колкото нейната сила позволява. Въ случай че главината е слаба, което личи отъ тънкитъ ѝ пржчки, ще се оставятъ при рѣзитбата по-малко пжпки, за да се получатъ по-силни лѣторасти. Когато пъкъ главината е много буйна, ще ѝ се оставятъ повече пжпки, като се увеличи броя на чеповетъ или се оставятъ 1—2 плодни пржчки.

7) Едрината на чепкитѣ и на зърната, при разни други условия, е толкова по-голяма колкото по-малкъ е тѣхния брой.

При родовититѣ сортове, каквито сж: Димятъ, Червена Резекия, Афузъ Али и пр., явява се понѣкога нужда отъ намаление броя на реситѣ, за да се получатъ по-едри и по-дребни узрѣли чепки. По този начинъ полученото грозде, макаръ и по-малко, се цени по-скъпо, така че въ сжщностъ се получава сжщия доходъ, безъ да отслабне лозето.

8) Върху едно и сжщо рамо, гроздоветѣ сж толкова по-дребни и по-малко на брой, колкото повече сж пржчкитѣ, които изхождатъ отъ него.

Всѣко едно рамо, било то отъ главина порѣзана чашовидно или отъ такава порѣзана по системитѣ Гюйо, Роя и пр., може да се счита като отдѣлна лоза и следователно, ако оставимъ на него повече пржчки отколкото то е въ състояние да изхрани, гроздоветѣ ще бждатъ по-малко и по-дребни. Необходимо е значи на рамото да не се оставятъ нито повече, нито по-малко пржчки отколкото неговото развитие позволява.

9) Най-плодовити сж пжпкитѣ, които се намиратъ по срѣдата на едногодишната пржчка.

Срѣднитѣ пжпки сж се образували презъ лѣтото, когато топлината благоприятства за храненето. Тѣ сж, следователно, по-добре оформени и съдържатъ въ вътрешността си 3—4—5 реси, докато въ основнитѣ или въ върхнитѣ пжпки реситѣ сж по-малко, а понѣкога и липсватъ. Тази е причината поради която единъ бикъ дава много повече грозде, отколкото нѣколко чепи заедно, при еднакво число на пжпкитѣ. Отъ тукъ става ясно и защо рѣзитбата Гюйо придава на лозата по-голямо плодородие, отколкото чеповата рѣзитба. Повечето десертни сортове, на които основнитѣ пжпки сж почти безплодни, порѣзани чашовидно на чепове съ по 2 пжпки, не даватъ задоволителна реколта, защото тѣзи пжпки сж едни отъ най-безплоднитѣ. У повечето отъ виненитѣ сортове обаче основнитѣ пжпки сж по-плодни отколкото при десертнитѣ грозди и затова тѣ понасятъ низката чепова рѣзитба. Нѣщо повече, оставимъ ли на тѣзи сортове 1—2 бика, тѣ се претрупватъ съ грозде, което остава не добре узрѣло и главината се изтощава.

10) Отъ пржчкитѣ на една лоза само онези сж плодни, които сж покарали отъ миналогодишенъ чепъ.

Съ малки изключения, лѣтораститѣ покарали направо отъ стѣблото или отъ нѣкое старо рамо сж безплодни. Такива пржчки не трѣбва да се оставятъ за бикове или пъкъ за чепове, отъ които ще очакваме лѣтораста съ плодъ. Тѣ ще се премахватъ до самата основа, освенъ въ случаитѣ когато сж нуждни за снишаване или възобновяване на нѣкое рамо. Само тогава тѣ се порѣзватъ на една видима пжпка.

Най-сетне има сортове, у които цвѣтоветъ сж ненормални и на които никакво измѣнение въ рѣзитбата не е въ състояние да увеличи плодородието. Такива сж сортоветъ: Черна резекия, Фоча, Червена лисича опашка, Синя бодлива, Чаушъ, Момици, Гарванъ, Кожу, Гюзю, Бѣла дебела, Стара лоза (Хаимка), Опадлика и др. За да дадѣтъ плодъ, реситъ на тѣзи сортове трѣбва да се опрашватъ изкуствено съ прашецъ или цвѣнали реси отъ други сортове. Особенно лесно става опрашването съ реси отъ дивачката Арамонъ х Рупестрисъ Ганзенъ № 1, чийто тичинковъ прашецъ има силна оплодотворителна способностъ. Кършенето или прищипването на тѣзи сортове може да помогне само тогава, когато опрашването е било вече извършено. Безъ опрашване, изкуствено (отъ ржка) или естествено (чрезъ преплитане на прѣчки отъ други сортове, чрезъ посаждане въ редове заобиколени отъ главини съ нормални цвѣтове и пр.), тѣзи сортове не даватъ достатъчно плодъ, каквато и рѣзитба да приложимъ на тѣхъ.

Вл. Стояновъ — Ямболъ

Приносъ къмъ борбата съ гроздовиятъ молецъ.

Отъ всички специалисти по лозарство е признато, че борбата съ гроздовиятъ молецъ е много трудна, и че пълното му унищожение е почти невъзможно. Въ страни като Германия, кждето виното и гроздето се ценятъ скжпо, тѣхнитъ лозя сж сжщо отпреди много години заразени и до днешенъ не сж успѣли да се отърватъ отъ този гроздовъ неприятель. Въ насъ той отъ година на година взема все по-голѣми и по-широки размѣри безъ да сме се загрижили да спремъ неговото разпространение. Крайно време е да се взематъ мѣрки, за да не бждемъ осжждани отъ подрастващето поколѣние. Въ търговията сж пуснати въ продажба десетки препарати, служащи за борба противъ гроздовия молецъ, обаче никое срѣдство до днесъ, по редъ съображения не е достатъчно ефикасно напълно да унищожи молеца. Ето защо друга трѣбва да бжде насоката за борба, потискане развитието и разпространението на гроздовиятъ молецъ. Преди да дамъ мнението си за ограничението му, ще спомена начинитъ, по които молеца може и се пренася отъ единъ районъ въ другъ.

1. Като червей той може да бжде пренесенъ на голѣми разстояния посрѣдствомъ гроздето за ядене и вино. Тамъ кждето се гроздето консумира се обезателно измива и пречиства отъ загнилитъ и нахапани зърна, въ които сж загнѣздени и червейтъ. Тѣзи зърна, изхвърлени на буклука, доставятъ храна на недоразвития се още молецъ за нѣкой и други день следъ като той какавидира. Следъ нѣколко дни или

следъ презимуването на какавидата, напролѣтъ отъ какавидата излиза малката молцова пеперудка, която намира близкостоящите лози и така несъзнателно, незабелязано се пренася молеца.

Сжщото нѣщо може да стане още при принасянето на гроздето; както знаемъ, че щомъ като гроздето го понатрупаме, намиращитѣ се въ него червеи пролазватъ и търсятъ затулени листа да се криятъ, било то по сждоветѣ съ които се пренася гроздето или по самата кола, кждето изиграва сжщата роля както споменахъ и по-горе.

2. Като какавида молеца може да бжде пренесенъ посредствомъ лозови колове, които по една или друга случайность биватъ препродавани другиму отъ другъ лозарски районъ, който ще ги употреби пакъ за лозе.

Сжщо при препращане винарски сждове или препродаването имъ отъ лозари и винари на други такива отъ другъ лозарски районъ, и най-после посредствомъ корабитѣ и колитѣ на наетитѣ по гроздобера колари, които като привършатъ гроздобера въ единъ районъ, отиватъ въ другъ и т. н. Кой лозаръ не е наблюдавалъ, какъ червеитѣ полазватъ по кораба и колата щомъ като почне сипването на гроздето? По сжщия начинъ както и по-горе описахъ тѣ се завиратъ въ пукнатинитѣ на кораба, колата и др. и биватъ разнасяни отъ районъ въ районъ, а знаемъ, че по гроздоберъ червеитѣ сж напълно нарастнали и не имъ е нужно време за да се доразвиватъ, веднага какавидиратъ, като презимуватъ и изхвъркватъ тамъ дето е съхраненъ кораба или колата. Пакъ сжщата история на заразяване.

Отъ всичко гореизложено става ясно на читателя какъ незабелязано този опасенъ гроздовъ неприятель, който въ силно заразенитѣ райони, при благоприятни за развитието си години може до 80% загуби да нанесе на гроздовата реколта, се разпространява отъ година на година все по на широко докато обхване по тия незабелязани пжтища всичкитѣ наши лозя. По-голѣмата частъ отъ нашитѣ лозя не сж още заразени и ето защо повтарямъ: крайно време е да се спре разпространението му. Макаръ доста късно но все пакъ на време е да се взематъ, възъ основа на създадения вече законъ за запазване растенията отъ болести и неприятели необходимитѣ строги мѣрки за ограничение, локализиране разпространението му. Да се централизиратъ усилията за борба съ него въ *обявенитѣ за заразени райони* и полагатъ максимумъ усилия за унищожението или потискането му. Апелирамъ къмъ всички отговорни фактори да се замислятъ и подкрепятъ мисълта и мнението ми, докато не е станало късно.

В. В. Стрибърни.

Най-важното при посаждане овощни дървета на постоянно мѣсто.

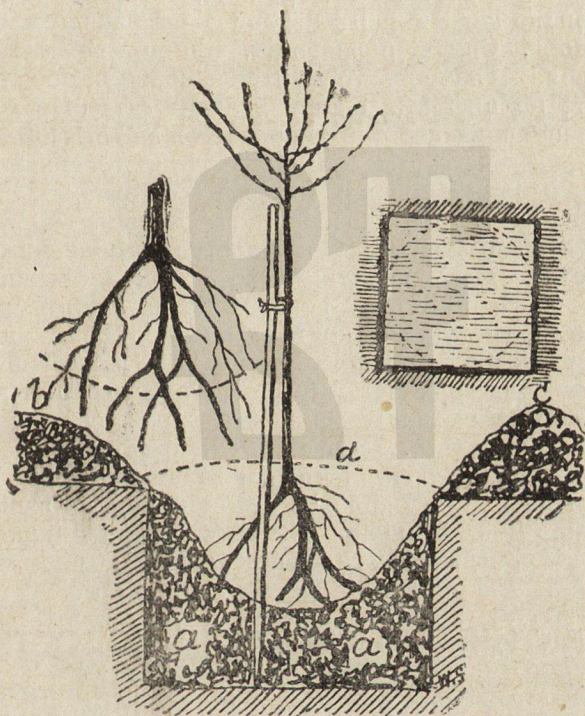
За посаждане на постоянно мѣсто трѣбва винаги да се предпочитатъ здрави и не по-стари отъ 3—5 години дървета. Тѣ трѣбва да притежаватъ право и гладко стебло и съразмѣрно неговата височина и дебелина, добре развита корона. Една добра корона се състои най-малко отъ 3, а най-добре отъ 5 странични и една централна, продължаваща стеблото, клонки. Изключение въ това отношение правятъ прасковитѣ и зарзалитѣ, при които се предпочита едногодишенъ материалъ, който е безъ корона. Всички направени по стеблото рани, стоящи въ връзка съ техническото отгледване на младия материалъ въ овощнитѣ разсадници, трѣбва да сж напълно зарастнали. Освенъ на надземнитѣ части, трѣбва да се обърне внимание на коренната система. Тя трѣбва да се състои отъ по възможностъ повече здрави разклонения. Това нѣщо е въ зависимостъ не само отъ овощния видъ и почвенитѣ условия, но и отъ грижливото и предпазливо вадене на дърветата.

Най-добро време за посаждане е есенъта, когато започне капането на листата. Ако този сезонъ бжде пропуснатъ, трѣбва да гледаме да извършимъ това по възможностъ порано напролѣтъ, преди да е почнало още каквото и да било развитие (м. мартъ, началото на априлъ). Въ това отношение у насъ се грѣши много. Есенното посаждане едва сега започва да си пробива пътъ, а за пролѣтното ние се сѣщаме едва когато дърветата почнатъ да цвѣтятъ.

За да осигуримъ едно добро развитие на нашитѣ дървета, тѣ трѣбва да бждатъ насадени въ грижливо приготвени дупки. За предпочитане сж дупки съ квадратна форма при най-малки размѣри 1 м./1 м. повърхностъ и 70—80 см. дълбочина. Изкопаването на дупкитѣ трѣбва да се извърши 1—2 месеца преди посаждането и при това горната прѣстъ трѣбва да се туря на една страна, а долната на друга.

При посаждане на повече дървета на едно опредѣлено мѣсто, трѣбва да се спазватъ и необходимитѣ за едно правилно развитие разстояния. Доходитѣ отъ едно овощно дърво настѣпватъ, когато то достигне своето пълнолѣтие. Въ този моментъ то се нужда отъ достатъченъ просторъ, а такъвъ то ще има на разположение, ако още при посаждането, споредъ овощния видъ, сме спазили следнитѣ разстояния: Високо и срѣдностебленни ябълки 10—12 м.; низкостебленни ябълки на слаборастящи подложки 4—5 м.; високостебленни и срѣдностебленни круши — 8—10 м.; низкостебленни круши на подложка дюля — 4—5 м.; череши — 8—10 м.; вишни — 6—8 м.; сливи и кайсии — 7—8 м.; праскови — 4—5 м.; орѣхи и кестени — 20 м.

Нѣколко дѣня преди посаждането приготвенитѣ дупки се запълватъ около $\frac{2}{3}$ отъ дълбочината. Това става съ горната прѣстъ, която, ако почвенитѣ условия сж неблагоприятни, добре е да се размѣси съ пѣськъ и добре прегорѣяль оборски торъ или компостъ. Предварителното запълване е необходимо за да може прѣстътъ да се послегне. Ако това стане едновременно съ посаждането, при слѣгането на прѣстътъ дърветата ще се смѣкнатъ по-низко отъ общата повърхность, а това не е желателно. Едновременно съ тази работа, въ срѣдата на всѣка дупка се набива по единъ здравъ колъ, който е необходимъ да запази младото новопосадено дърво отъ изкривяване и счупване.

Коловетѣ трѣбва да сж напълно гладки за да не предизвикватъ нараняване по стеблата на дърветата на които служатъ като опора. Тѣхната дължина трѣбва да бжде такава, че следъ като се набиятъ здраво въ земята да достигнатъ около 5 см. подъ първата коронна клонка.

Следъ извършване на изброенитѣ предварителни работи пристѣпваме къмъ посаждането.

Тази работа започва съ почистване на всички повредени корени и съкращаване на здравитѣ съ остъръ градинарски ножъ или ножици. Подрѣзването се извършва както показва фигурата. Всички рани трѣбва да бждатъ гладки и да сочатъ на долу къмъ земята. Коренитѣ на така пригот-

венитѣ дървета се натапятъ въ каша отъ говежди лайна и прѣстъ и следва намѣштането и заравянето на дървото. Въ случая трѣбва да работятъ двама души — единия държи дървото, а другия заравя. Дървото се намѣства така, че кола да остане откъмъ страната на господствующитѣ вѣтрове. Заравянето трѣбва да става съ ситна прѣстъ, а не такава на буци и съ разчотъ такъвъ, че като се вземе подъ внимание слѣгането на прѣстѣта, дървото да доде на еднаква височина съ околната повърхность и да не попадне по дълбоко или по-плитко отколкото е било по-рано. У насъ обикновено заравятъ дърветата много дълбоко, а това е опасно и за прихващането и за по-нататъшното развитие. Прѣстѣта около заровеното дърво леко се притѣпкава, на правя се около него вѣнецъ и следва поливане съ едно-две тенекета вода. Следъ поливането, вѣнца се изпълва съ полу-прегорялъ сламестъ торъ и съ жилави върбови прѣчки въ формата на цифрата 8 превързваме дървото за кола. Отначало превръзката не бива да бжде стегната, за да може съ слягането на прѣстѣта да се смѣква и дървото, защото инѣкъ коренитѣ му ще се откриятъ. Фиг. 1 ни показва какъ трѣбва да изглежда дървото преди заравяването. а) е разположението на добрата горна прѣстъ; б) остатъка отъ горната прѣстъ, която ще доде между коренитѣ; в) долната прѣстъ съ която ще допълнимъ дупката; г) показва височината на която трѣбва дървото да доде. Прѣстѣта и дървото отначало стоятъ 10—15 см. надъ нормалната земна повърхность, но следъ слѣгането всичко ще доде наравно съ околната земя. Като край на всичко иде рѣзитбата на короната. Това става напролѣтъ и се състои въ това, че всички коронни клонки се съкращаватъ на половина или да остане около $\frac{1}{3}$ отъ тѣхната дължина, при общо правило — страничните клонки рѣжи на външна пѣпка, по силнитѣ оставяй по-къси, а по-слабитѣ — по-дълги.

ПРАКТИЧЕСКИ СЪВЕТИ И НОВОСТИ.

Коста Ивановъ

Лоз. Оп. Станция—Плѣвнѣ.

Предстоящи работи за извършване въ лозето презъ м. мартъ и априлъ

1. Отгрибване на лозята. Съ настѣпване на пролѣтъта и щомъ като времето се достатъчно затопли, а това става обикновено къмъ края на м. мартъ и началото на априлъ, се започва отгрибането. То трѣбва да се извършва внимателно, за да не се нараняватъ, както кютуцитѣ, така сѣщо и прѣчките.

Особено трѣбва да се внимава при отгрибане на лозитѣ, рѣзани по системитѣ рѣзитби „Гюйо“ и „Роя“. Прѣстѣта при отгрибането се разстиля равномерно по всички страни, а тая подъ кютука се изгриба. Кютука се поритва съ кракъ за да се отърси останалата прѣстъ.

Лозята, които не сж добре обработвани презъ лѣтото, сж буренясали отъ пролѣтнитѣ и други треви, затова препоръчително е такива лозя да се отгрибать, като сжщевременно се и прекопавать (отгрибане „измѣсто“) или пѣкъ следъ отгрибането („отъ главина на главина“), да се извърши дълбоката пролѣтна орань или копань.

2. Дълбока пролѣтна орань. Извършването ѝ става съ специално за тая цель плугче, теглено отъ конь. Тя се извършва веднага следъ отгрибането, и трѣбва да бжде дълбока 12—14 см.

Най-напредъ лозето се изорава на една страна и следъ това се кръстосва, кждето това е възможно. Въ зависимостъ отъ разстоянието между лозитѣ, пускатъ се по нѣколко бразди. Така изорано лозето, пролѣтнитѣ треви се унищожавать, ларвитѣ на разнитѣ насѣкоми се излагать на повърхността на почвата, отъ кждето птицитѣ ги изяждатъ. Почвата поглъща пролѣтнитѣ валежи, разхрохква се и става бухкава. Ораньта се извършва внимателно за да не се повреждатъ пржкитѣ. Тя може да се извърши и следъ рѣзитбата, когато лозята сж чисти отъ плевели.

3. Просаждање на лозето. То става следъ отгрибането и ораньта. Успѣшно се просаждаатъ само младитѣ лозя, до къмъ 3-та година.

За цельта се избиратъ I-во класни облагородени пржчки, за препоръчване сж на подложка „Монтикола“ и се засаждатъ, като се порѣзватъ на две видими пжпки, покриватъ се съ рохка прѣстъ и презъ лѣтото се полагать всички грижи за тѣхното прихващане. (Подробно описание по въпроса — кн. 20 отъ февруарий 1932 на настоящето списание).

4. Рѣзитба на лозята. Отъ рѣзитбата зависи плодородието. Тя трѣбва да се извърши отъ човѣкъ, който добре разбира отъ рѣзане и да се спазватъ всички правила и принципи при рѣзането. Рѣзача ще обръща внимание на сорта, който рѣже, на силата на главината и ще внимава щото въ никой случай да не се оставатъ повече чепове съ плодни пжпки, отъ колкото би могла лозата да изхрани.

Особено внимание ще се отдаде на лозитѣ, които ще се рѣжатъ по „Гюйо“ и „Роя“. Подробно описание за тия две рѣзитби рѣзача ще намѣри въ настоящето списание брой 1 отъ мартъ 1932 год.

Тая зима лозята, които не сж били добре загребани сж измръзнали. Препоръчително е, рѣзитбата на такива лозя да се извърши следъ като пжкитѣ започнатъ да се развивать, за да може да се види, кои пжпки и пржчки да се оставятъ и кои да се премахнатъ.

5. Ремонтирването на коловетѣ. Ако ремонтирването не е станало презъ зимата, то се извършва сега. Коловетѣ се преострятъ, могатъ и да се обгорятъ на огънь и ново поставятъ. Поставянето на старитѣ колове, а така сжщо и на новитѣ, става всѣкога откъмъ срещуположната страна на преобладаващитѣ презъ лѣтото вѣтрове.

Теленитѣ конструкции сжщо така се поставятъ докато още не сж почнали пжпкитѣ да се развиватъ. Тѣзи, които купуватъ колове, ще трѣбва да избиратъ по-дълготрайни, като: осенъ, салкъмъ, джбъ (греница) черница, брѣстъ и др. Могатъ да се употрѣбятъ и циментови или желѣзни, обаче, всѣки лозаръ предварително трѣбва да си направи смѣтката. Подробно описание на конструкциитѣ е помѣстено въ кн. 1 отъ мартъ 1932 г. на списанието „Лозарски прегледъ“.

6. Повързване на дългитѣ плодни пржчки. Ако останата дълга плодна пржчка (бикъ, канатка) се положи вертикално, развиватъ се най-вече горнитѣ нѣколко пжпки, а долнитѣ се слабо развиватъ а по нѣкога не се развиватъ никакъ. За да се избѣгне това, пржчкитѣ трѣбва да се положатъ хоризонтално и да се повържатъ било въ колче забито помежду главинитѣ, било о телътъ на поставената телена конструкция. Положена и повързана въ хоризонтално положение пржката, соковетѣ въ нея се движатъ равномерно и всички пжпки се еднакво развиватъ. Вързането на пржката о телътъ става хлабаво съ рафия или нѣщо друго.

7. Преоблагородяване на зрѣло. Преоблагородяването на зрѣло, било то на разцѣпъ или на копулация, подъ кютука или надъ кютука, трѣбва да се извърши рано напролѣтъ, преди плакането. Въпрѣки че това се знае, все пакъ се намиратъ лозари да твърдятъ, че когато се облгородява следъ плакането, даже когато има и ластарчета 5—6 см. резултата билъ по-добъръ.

Миналата години Станцията направи следния опитъ: Въ парцела отъ два декара на подложка Шасла х Берландиери 41-6 (две годшни) се преоблагородиха главинтѣ; едната половина отъ тѣхъ рано напролѣтъ (7 априлъ), а другата половина следъ плакането, когато имаше вече ластарчета по 5—6 см. (5 май),

Резултата на есенъ бѣше следния: преоблагороденитѣ рано напролѣтъ лози дадоха 92%, а преоблагороденитѣ на 5 май дадоха 56%. Първитѣ узрѣха напълно, като нѣкои отъ тѣхъ дадоха пригрозди, които можаха да узрѣятъ. Вторитѣ не дадоха нищо.

Съ тоя опитъ за излишенъ пжтъ се подчерта, че преоблагородяването рано напролѣтъ, преди плакането, дава най-добри резултати. За целъта трѣбва да се избиратъ опитни присаждачи и калемитѣ да бждатъ съ запазени пжпки. Покриването на калемитѣ да не става съ повече отъ 8—10 см. прѣстъ.

Коловетѣ, които ще поставимъ на преоблагороденитѣ главини, трѣбва да бждатъ доста здрави, защото, ако поставимъ колове негодни, ще трѣбва да знаемъ, че всѣки сваленъ отъ бурята колъ унищожава и прихваналата се преоблагородена лоза.

8. Извършването на I-та копанъ. Тя трѣбва да бжде дълбока и „на тиръ“. Извършва се къмъ края на м. априлъ,

следъ като всичкитѣ посочени по-горе работи сж извършени. Това се отнася за лозя, които сж чисти отъ плевели, обаче, когато имаме лозя буренясали, то 1-та копанъ ще трѣбва да извършимъ но-рано. По-добре е тя да се извърши отъ ржка.

К. Н. Христовичъ

Практиченъ начинъ за увеличаване трайността на коловетѣ.

Най-лесния общодостъпенъ и практиченъ начинъ за нѣколкократното увеличаване трайността на дървенитѣ колове, летви, греди и други материали, които се употребяватъ въ стопанството за ограждане, телови конструкции, хасмалъци и пр., се състои чисто и просто въ потапяне и престояване на въпроснитѣ материали въ 5% синкамъченъ разтворъ за определено време.

Най-добре наикисването на материалитѣ става въ специално застроенъ циментовъ басейнъ въ размѣри 2'40 метра дължина на 1'50 метра ширина напълненъ съ 5% синкамъченъ разтворъ т. е. 5 кгр. синъ камъкъ (меденъ сулфатъ) за всѣки 100 литри вода. При липса на такъвъ басейнъ за по-малко количество материалъ, може да се употребѣи нѣкой по-широкъ сждъ отъ дърво, камъкъ, циментъ или медъ, но въ никой случай не отъ другъ металъ, който се прояжда отъ синия камъкъ. Дървенитѣ материали като: колци, колове, саръци и пр. предназначени за потапяне предварително се очистватъ отъ съци, чекори, обѣлва имъ се кората, заостроватъ се на върха, ако ще се набиватъ въ земята и се потапятъ, ако не е възможно цѣлитѣ, поне крайщата имъ въ синкамъчния резервоаръ, за да се напоятъ и насмучатъ клеткитѣ съ меденъ сулфатъ, който ги предпазва много дълго време отъ разрушителнитѣ действия на влагата и гниенето. Смолиститѣ дървени материали произхождащи отъ иглолистни (борови и др.) дървета по причина на смолата, които съдържатъ, мжно се напояватъ съ разтворъ, затова по добре е да не се натопватъ, смолата имъ и безъ това добре ги предпазва въ повечето случаи.

Траянето на потапянето за разнитѣ видове материали е различно, споредъ долуизложенитѣ установени данни.

За колове, колци, саръци и др., сурови още, траенето на потапянето трѣбва да продължи 12 до 15 дни; сжщитѣ материали сухи, изсъхнали — 20 до 40 дни; летви и подпори за хасми и др., сжщо 20 до 40 дни; сухи дъски и дареци 40 до 60 дни; конци и платна, чували и др. отъ памукъ, канапъ лень — 24 часа; рафия, лико, 18 до 20 часа; а панери, кошници и кошове 8 до 12 дни; рогозки, хасъри и други сламени и шиварови издѣлия се държатъ въ синкамъчния разтворъ лѣтно време 36 часа а зимно — 48 часа.

КООПЕРАТИВНИ.

Д-ръ Ник. Карамболовъ

Българското кооперативно дѣло въ винарството до днешния моментъ.

Кооперативното дѣло въ винарството у насъ е въ непрекъснатъ развой. Малцина отъ българскитѣ лозари иматъ една обща представа за днешното му състояние. Следващитѣ редове иматъ за целъ да дадатъ на четцитѣ на „Лозарски прегледъ“ нѣколко кратки и общи бележки върху днешното състояние на кооперативното движение въ винарството въ България.

Кратка история на коопер. дѣло въ винарството. Презъ 1909 г. една шепа енергични лозари отъ с. Сухиндолъ туриха началото на кооперативното движение въ винарска България. Презъ казаната година биде построена първата българска кооперативна винарска изба въ с. Сухиндолъ. Повече отъ 11 години тя си остана единствената винарска кооперация въ България. Поради редъ причини, между които на първо мѣсто тритѣ войни презъ периода до 1920 год., друга винарска кооперация въ страната не се яви на бѣлъ свѣтъ. Следъ европейската война обаче, броя на винарскитѣ ни кооперации нарастна твърде бърже. Втората българска кооперативна изба се основава презъ 1920 год. въ Сливенъ. На следващата година се образуваха други три: въ Плѣвенъ, Вратца и Чирпанъ. Презъ 1922 год. изникнаха още две нови винарски кооперации: въ Ловечъ и Луковитъ, презъ 1923 — въ Анхиало, а презъ 1925 год. се основаха нѣколко мощни кооперации: въ Ст. Загора, Ямболъ и т. н. Основаха се кооперативни изби и въ Горна-Орѣховица, Лѣсковецъ, Станимака, Пловдивъ, Варна, Русе, Ломъ, въ селата Бъркачъ (плѣвенско), с. Килифарево (търновско) и т. н. Последнитѣ кооперативни изби сж основани въ Карлово (1931) и въ село Сунгуларе, карнобатско (1931). Само въ течение на 12 год. следъ войната сж регистрирани 36 винарски кооперации.

Едни отъ регистриранитѣ кооперации не развива стопанска дейность. Едни отъ тѣзи, които развива стопанска дейность оцѣлѣха и се стабилизираха, други отъ тѣхъ изживяватъ периода на закрепването си, трети ликвидираха.

Общо взето въ живота и развой на осъществениитѣ кооперации се отбелезаха редица зигзаци, причинени отъ условията въ производството и пазаря, като последица на редица непредвидени обстоятелства и грѣшки на ръководни лица, отчасти на недостатъчното кооперативно съзнание у нѣкои гроздопроизводители, както и на това, че „при всѣка нова работа, при всѣко ново начинание се правятъ опущения и грѣшки“.

Надъ всички спънки и трудности, обаче, се чувствува, че идеята за кооперативно винарстване намира все по-голѣма приемственостъ, че печели все по-голѣмъ брой привърженици.

Напоследъкъ тя назрява въ съзнанието на голѣмъ брой лозари отъ всички винопроизводителни райони и вълнува маса нейни поклонници. Броя на желающитѣ да членуватъ при съществуващитѣ кооперации расте. Въ много лозарски пунктове е подета инициативата за образуване на винарски кооперативни изби. За кооперативното дѣло въ винарството се откриватъ широки хоризонти. То обещава единъ широкъ обсегъ. Съ отстранението на прѣчкитѣ отъ финансовъ характеръ, при подкрепата на държавата, винарството на кооперативни начала обещава да бжде възприето въ всички български винопроизводителни райони.

Характерности въ развоя на винарското кооперативно дѣло у насъ. Въ историята на нашето кооперативно движение въ винарството се отбелязаха следнитѣ особености:

1. Първата винарска изба изникна въ селски производителенъ центъръ. Основанитѣ следъ това и то крепки кооперативни изби изникнаха предимно въ по-голѣмитѣ градски винопроизводителни центрове. До сега сж образувани само въ нѣколко селски пункта винарски кооперации, макаръ че тѣ тамъ намиратъ най-голѣмо оправдание и иматъ да играятъ най-голѣма роля. Покрай по-слабата интелигентность, покрай малкото производство на отдѣлни селски пунктове, причината, загдето до днесъ не сж образувани въ повече винопроизводителни села кооперативни винарски изби, лежи въ условията, при които е поставенъ да живѣе и работи българския селякъ. Организиране на винопроизводството въ селата на кооперативни начала ще се улесни, ускори и осъществи чрезъ основаване на *районни кооперативни изби*, при широката подкрепа и евтинъ кредитъ на Б. З. Б.

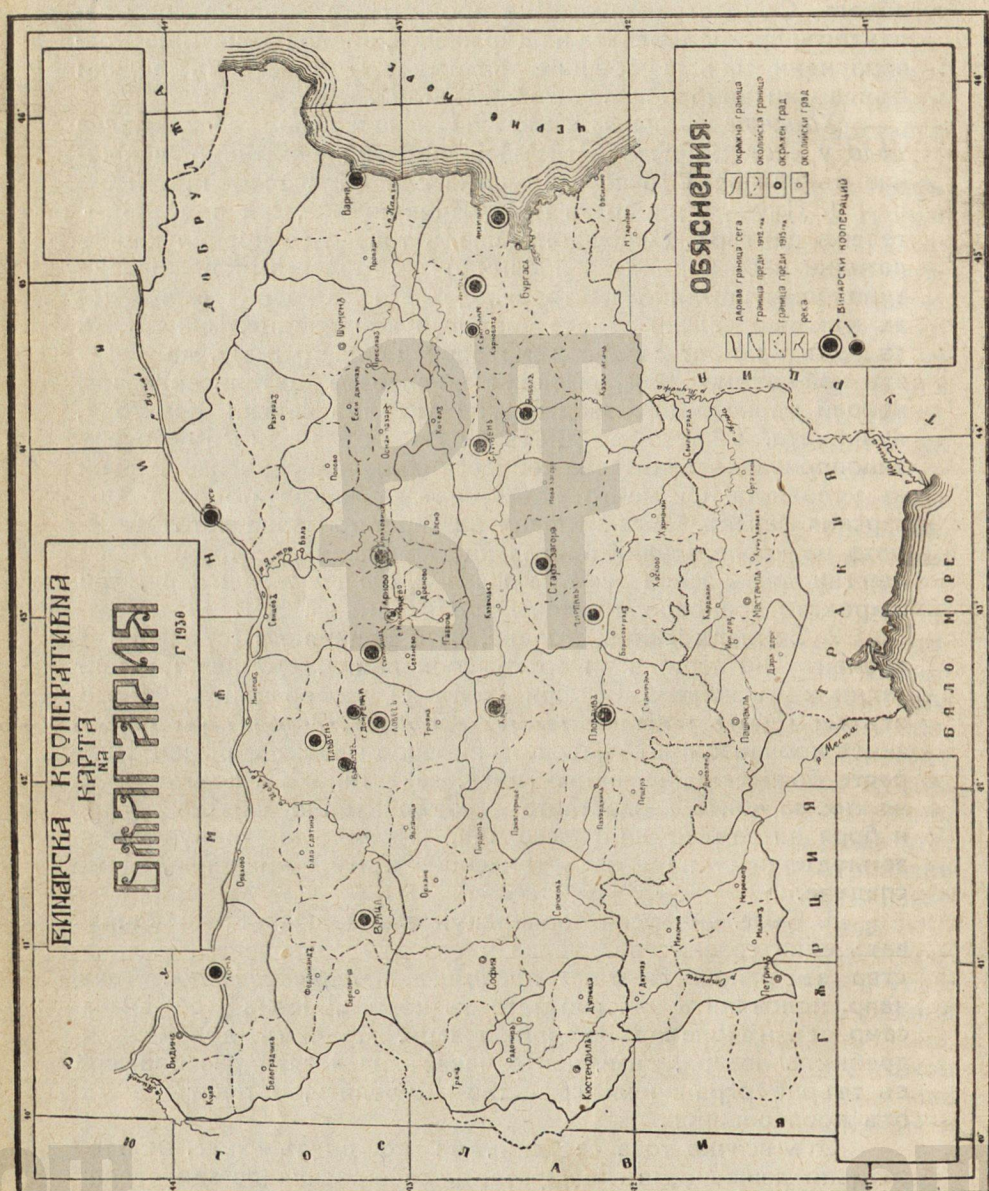
2. Земледѣлскитѣ стопани, като социаленъ (съсловенъ) елементъ на нашитѣ винарски кооперации, сж най-чувствителни къмъ живота и добрия ходъ на кооперациитѣ. Много отъ сегашнитѣ порядки не имъ понасятъ. Затова въ винарскитѣ кооперации въ градскитѣ винопроизводителни центрове расте броя само на чиновницитѣ, занаятчиитѣ и домакинитѣ, на тия, за които лозарството е допълнително занятие, но не и броя на земледѣлцитѣ стопани. Броятъ на членуващитѣ земледѣлци стопани е съ тенденция къмъ намаление, къмъ спадане.

3. Бълг. винарски кооперации сж малки. Тѣ обединяватъ една сравнителна малка частъ отъ лозарскитѣ стопанства въ района си и *то предимно по-едри стопани*. Така напр. половината отъ гроздето въ кооп. „Шевка“ се внася само отъ нѣколцина по-едри лозари. Съвсемъ дребнитѣ и дребнитѣ лозари, тѣзи, които чакатъ на лозята, разполагатъ съ твърде ограничени срѣдства и кредити, оставатъ вънъ отъ кооперациитѣ.

Отъ всичко това се види, че до днесъ бълг. кооперативно движение въ винарството се е развивало едностранчиво както по своя стопански обсегъ (предимно градоветѣ), така и по отношение на съсловнитѣ елементи, които то при-

влича и обединява. Предстои да се взематъ всички мѣрки за повсемѣстното образуване на винарски кооперации и за улеснение достъпа и членуването при тѣхъ и на земледѣлскитѣ стопани.

Какъ сж разпрѣснати изъ страната сжществуващитѣ презъ 1931 год. винарски кооперации е изобразено на следващата карта.

Имуществено състояние и производствена техника. Отъ съществуващитъ винарски кооперации съ собствени, специални за целта застроени изби разполагатъ кооперациитъ: въ с. Сухиндолъ — кооперация „Гъмза“ съ капацитетъ 1 милионъ литри; въ Плѣвень — кооп. „Плѣвенска гъмза“ съ капацитетъ 1 милионъ литри; въ Сливенъ кооперация „Шевка“ съ капацитетъ 750 хил. литри и съ огледъ на предстояще разширение; въ Ямболъ — кооперация „Мискетъ“ съ капацитетъ 600 хил. литри; въ Ст. Загора — кооп. „Лоза“ съ капацитетъ 600 хил. литри, съ огледъ на разширение въ бъдеще; кооперацията въ Чирпанъ при районната кооперативна банка. Останалитъ винарски кооперации за сега се ползватъ отъ наети частни изби било отъ частни лица, било отъ Б. Земл. банка (Карлово). Кооперация „Шевка“ въ Сливенъ използва още намиращата се въ близостъ на собствената ѝ изба, образцовата винарска изба на бургаската постоянна комисия.

Всички винарски кооперации разполагатъ съ повече или по малко пригодни сждове и инвентаръ. Особено добре сж заредени въ това отношение токушо споменатитъ кооперации, които иматъ и собствени избени помѣщения. Сжщо добре е обзаведена и избата въ Карлово. Избитъ въ с. Сухиндолъ, Сливенъ, Плѣвень и Ямболъ иматъ построени още желѣзобетонови резервуари, които използватъ при ферментацията, за мѣсене на вината, за получаване на голѣми количества еднакви вина, както и за съхранение на вино.

Значителна крачка напредъ въ механизирне преработката на гроздето презъ гроздоберъ е направена въ избитъ въ Сухиндолъ, Плѣвень, Сливенъ, Ямболъ и т. н.

Производствената техника въ всички кооперативни изби стои по-горе отколкото у голѣмото мнозинство частни винопроизводители. Тамъ, подъ ръководството на вещь персоналъ, се винарства разумно по методитъ и препоржкитъ на винарската наука и практика. Въ повечето кооперации всичко е нагледно за една бърза и правилна преработка на кооперативното грозде, за удобно и леко манипулиране въ течение на годината до продажбата на виното.

Като резултатъ на начина на винарстването и съхранението на виното основанитъ изби на кооперативни начала дадоха многократни реални примѣри и доказателства за това, което винарската кооперация може да даде, за това което може да постигне въ винопроизводството. Произведенитъ отъ тѣхъ вина по качество и трайность далеко надвишаватъ общия типъ отъ района.

Винарската кооперация се явява въ името на колективното, на подобреното производство, въ защита материалнитъ интереси на лозаря, въ полза на цѣлокупното българско лозарство и държавата.

Лозари обеденете се въ винарски кооперации!

Н. Хр. Мжнковъ.

Районни общественни изби и лозарскитѣ кооперации.

Преди 6 години, поради единъ неурожай въ другитѣ лозарски страни, нашето отечество бѣ посетено отъ чуждестранни винарски фирми, които закупиха и изнесоха, главно за Австрия и Германия, известно количество вино.

Най-голѣмата спѣнка за единъ по-широкъ износъ тогава се състоеше въ неустановенитѣ митнишки, тарифни, превозни и пр. условия, отъ една страна и, отъ друга, въ липсата на по-значителни количества еднообразни, типизирани вина, отъ каквито се нуждаеше срѣдно-европейския пазаръ.

Поради това, между лозаритѣ и въ ржководнитѣ стопански срѣди се заговори за създаване на удобства за по-модерна обработка и типизиране на българското вино. Все по сжщото време, въ единъ конгресъ на българскитѣ лозари, се чете рефератъ по този въпросъ и съ единодушно одобрена резолюция се поиска да се създадатъ за целта районни винарски антрепозити.

За голѣма радостъ на лозаря, идеята се добре посрѣщаше въ всички обществени и управнически срѣди. Трѣбваше само да се подирятъ срѣдства да се реализира. И най-сетне такива се намѣриха. Голѣмиятъ и единственъ държавенъ кредитенъ институтъ, създаденъ отъ оскѣднитѣ срѣдства на земледѣлеца-стопанинъ още отъ времето на Митхадъ паша, дойде да подпомогне. Възприе се тамъ и назрѣ мисълта за построяване на общественни изби. И така, следъ като Б. З. Банка бѣ навлѣзла въ всички области на селско-стопанския животъ, чрезъ доставка на орждия, машини, семена и пр., дойде да задоволи една крѣщаща нужда и въ българското лозарство.

Сега вече банката е подраздѣлила страната на 11 райони и почва последователно да строи районни общественни изби. Една вече е построена въ Карлово, втора се почва въ Враца и така ще следватъ въ опредѣленитѣ райони.

Въ подреждането на самитѣ райони, както и въ реда на строежа може да сж допуснати нѣкои грѣшки, пъкъ и за-напредъ може да станатъ такива, но крупния и сждбоносенъ за българското лозарство фактъ си остава на лице. Банката е спечелена за българското лозарство. Развитието на българското лозарство и винарство ще встѣпи въ нова ера. Наистина, бавно, но сигурно, ще се направятъ стѣпки за модернизиране на българското винарство, ще се създадатъ условия за масово приготвяване на типови вкусни и трайни вина.

Другата страна на въпроса, която ми се вижда не още достатъчно уяснена, това е начина на използването на тия общественни изби.

Има три възможности :

1. Да се отдадатъ изби́тъ при нисъкъ наемъ на съот-
ветнитъ лозарски кооперации.

2. Банката сама да винарствува и

3. Да се дадатъ за ползуване отъ частни винарски фирми,

Общо е убеждението, че до втория и трети начини може да се прибѣгне само въ краенъ случай. Управлението на банката, както се вижда, е вдъхновено отъ идеята съ тия удобства да се подпомогнатъ дребнитъ лозари, затова се иматъ предвидъ преди всичко лозарскитъ кооперации.

Тукъ, обаче, изниква, недостатъчно проученъ и изясненъ, въпроса за силата и стабилитета на съществуващитъ лозарски кооперации и възможността да се основатъ нови здрави и крепки такива, които да сж въ състояние напълно и съ успѣхъ да използватъ даденитъ удобства.

Нѣкои срѣди, като сждятъ по досегашното развитие на лозарскитъ кооперации, прибѣрзватъ да заключатъ, че е невъзможно да се възлагатъ надежди на тѣхъ. Мнозина, ужъ доброжелатели на кооперативното дѣло, изтъкватъ преди всичко неуспѣхитъ, неджитъ на съществуващитъ лозарски кооперации — въобще всичко което може само да обезсърдчава и така волно или неволно съдействатъ за насаждане на единъ още по-широкъ песимизъмъ по отношение ролята на тия кооперации.

Когато кооперативната форма на използване на зами-сленитъ обществени винарски изби се сочи като най-подходяща, не мога да разбера кого би ползвало едно публично поругание и хулене на израстлитъ и закрепени съ толкова жертви съществуващи лозарски кооперации. Да, кредитирани сж лозарскитъ кооперации, но нека не се забравя, че това става срещу неограничена, тройна или петорна отговорност на лозаритъ-кооператори.

Ако действително се милѣе за кооперативното дѣло, оторозиранитъ да работятъ за доизграждането му, особено когато заематъ отговорно мѣсто, могатъ да направятъ всичко за изправяне на евентуалнитъ грѣшки и неджзи. Не само могатъ, ами сж и длѣжни да сторятъ това.

За частнитъ винарски предприятия, пропаднали по каквато и да била причина или израстли до степенъ да владѣятъ и командватъ пазаря, никой нищо не смѣе да каже. Честъта и реномето на частнитъ търговски фирми се щади, за лозарскитъ кооперативни предприятия може публично, въ всѣко време, отъ всѣкого, да се говори.

На кого се услужва съ това?

Въ всѣки случай, не на едно бждещо кооперативно ползуване на банковитъ обществени изби.

Неджзитъ сж навредъ. Само тамъ дето се бездейства, тамъ нѣма грѣшки.

И ако въ съзнанието на всѣки кооперативенъ деятель залегне здраво грижата за поправяне на грѣшкитъ, ще може да се достигне съвършенството, което се желае и така ще се създаде почва за по-широко коопериране на дребнитъ лозари.

Б. З. Банка е кредитирала твърде широко сжествующитѣ лозарски кооперации. При всѣка ревизия тя дава и съответни препоръки за исправяне на допуснати грѣшки и несъобразности, но това става повече съ огледъ да се подсигури вземането ѝ. Наистина Банката си остава пакъ единъ кредитенъ институтъ, но за да се закрепятъ сжествующитѣ лозарски кооперации, а съ това да създадатъ условия за изникване и на нови такива, необходимо е да се засили тамъ инструктивната работа. Въ конференции на представители отъ лозарскитѣ кооперации, въ интимна срѣда, организиратъ на Банката да подлагатъ на критика тѣхнитѣ (на кооперациитѣ) недѣжи и чрезъ всички срѣдства да се подири урегулиране живота и дейността имъ.

Обществениитѣ институти сж длѣжни да подирятъ срѣдства за облекчение на стопанскитѣ предприятия още и поради това, че тия последнитѣ сж затруднени отъ неочаквано явилата се стопанска криза.

Една частъ отъ сжествующитѣ лозарски кооперации построиха изби, създадоха удобства за правилно винарствуване, като инвестираха доста много срѣдства, свои и чужди, предимно банкови.

Поради високия лихвенъ $\%$, обаче, и бързото и прѣкомѣрно спадане ценитѣ на лозарскитѣ произведения, много отъ лозарскитѣ кооперации, снабдени съ собственни постройки и сѣдове, днесъ сж въ затруднение. Нѣкои дори съ стойността на цѣлото си производство не могатъ да посрѣщатъ само лихвитѣ и погашенията на задѣлженията си. Даденото намаление на лихвения $\%$, макаръ рѣководено отъ една бащинска грижа спрямо кооперациитѣ самѣ не ще помогне ефикасно.

Лансира се една идея да се замоли Б. З. Банка да вмѣкне въ програмата за строежъ на общественни районни изби и откупуване винарски изби на затрудненитѣ кооперации. Нѣкои препорѣчватъ, на кооперациитѣ, които сж амортизирали до голѣма степенъ избитѣ си и иматъ по-малко задѣлжения, да се помогне, като Банката, при запазване известни права за себе си, приеме членуване при тѣхъ съ длѣл равенъ на вземането ѝ.

Въ всѣки случай, каквото и подпомагане да се възприеме, необходимо е да се гарантира на респективнитѣ лозарски кооперации правото да се разплатятъ постепенно и добиятъ наново пълна самостоятелностъ.

Не се ли взематъ навреме мѣрки за опазване и закрепване на сжествующитѣ лозарски кооперации, разочарованията сж неминуеми, а като следствие отъ това, едва ли ще бѣде мислимо едно кооперативно използване на строящитѣ се районни обществени изби.

Остава тогава другото. Да се поставятъ тѣ на разположение на едри винарски фирми, което по моя преценка, не би сгрѣло дребния лозаръ.

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО И ГРОЗДЕТО.

Н. Хр. Мжнковъ.

Почти всички гениални хора сж консумирали широко спиртни питиета.

(Продължение отъ кн. 1 т. г.)

Сжщото може да се каже и за равния нему нѣмски кралъ *Фридрихъ Вилхелмъ I*, който дълго е отричанъ, днесъ обаче признатъ за единственъ създателъ на великата Прусия. Всѣки день е сѣдалъ следъ неуморната си работа, този енергиченъ човѣкъ, съ приятели, довърени и министри въ пушачна колегия (*Tabacskolegium*), дето сж унищожавани извънредно голѣми количества спиртни питиета. Заседанията тамъ сж почвали въ 5 часа после обѣдъ, а за привършването имъ въ историята се отбелезва съдумитъ: „Кралтъ рѣдко се е заврщалъ преди 4 часа следъ полунощъ отъ пушалнята (*Tabagie*)“. На самия него това не е влияло въ никое отношение вредно, но сжщо така и на неговия синъ, въпрѣки твърдението на нѣкои за влиянието на алкохола за израждане на потомството. Нито е билъ той слабъ, нито пѣкъ дегенириранъ (изроденъ), нито умствено или телесно недоразвитъ. Историята познава този наследникъ на голѣмия пиячъ подъ името *Фридрихъ Великий*. Той сжщо, въ своя животъ не е билъ чуждъ на спиртнитѣ питиета, само че е билъ малко по-префиненъ и не се е задоволявалъ както баща си съ обикновенна бира, ами подобно на францувкия Еспри е предпочиталъ французкото вино. И той е ималъ своята крѣгла маса въ Сансуси, около която редовно се събирали умове отъ Франция, Германия и сж се поддържали пламенни диспути и хуморъ, но нека се знае: нито съ лимонади, нито съ малиновъ сиропъ.

Но ето и единъ великанъ отъ историята — *Наполеонъ Бонапартъ* — голѣмия императоръ на Франция. Роденъ въ лозарска страна, той е билъ презъ цѣлия си животъ нераздѣленъ приятелъ на виното, макаръ и никога да не е прекалявалъ съ пиенето. Следъ като редовно и ежедневно му е поднасяно бутилка отъ любимото му вино *chambertin*, той се е почувствувалъ зле на островъ „Св. Елена“ безъ него, макаръ да сж му доставяли англичанитѣ вино *Claret* отъ Бордо. По-нататѣкъ заслужава да се спомене единъ германски князь *Иоханъ Сигизмундъ* и то не толкова заради самия него, а поради това, че като алкохоликъ, е отгледалъ свой наследникъ, който не е билъ нито слабъ, нито изроденъ. Това е билъ великия князь *Фридрихъ Вилхелмъ*. И майката на сжщия е била дъщеря на *Фридрихъ IV* отъ Пфалцъ — голѣмъ пиячъ на онова време.

Както тѣзи отличили се съ своята тѣлесна и душевна сила голѣми владетели сж преживѣли незабѣгнати отъ редовната, на мѣста и прекалена консумация на спиртни питиета, така и редица гении, макаръ добри привърженици на алкохола сж дали ненадминати творби на човѣчеството.

Гьоте, ненадминатия още гений, гордостта на Германия за вѣчни времена, е билъ единъ голѣмъ алкохоликъ, консуми-

ралъ е значително количество вино и не е могълъ безъ него. Въпрѣки всичко, той запазилъ своята работоспособностъ до края на живота си и е достигналъ 83 години. Да е указало виното нѣкакво вредно влияние върху творчеството или живота му, не се твърди отъ никого.

Сжщо *Фридрихъ Шиллеръ* не е мразилъ виното. Своята творческа дейностъ той е подбуждалъ не само съ мирисане на гнили ябълки, както се пише въ читанките, ами съ редовно, дори систематично употребяване на спиртни питиета, които не сж се отразили вредно на иначе слабата му натура.

Следъ тия двамата великани идва на редъ и *Лесингъ*. За характеризиране на неговия животъ и за разбиранията му относно консумацията на спиртни питиета е достатъчно да се напомнимъ куплета му: „Човѣкъ може да препие, но никога не може да се задоволи“.

И така биха могли да се наредятъ имената на голѣмъ брой поети, които се славятъ съ своята литература: *Жанъ Паулъ, Виландъ, Брюгеръ, Фосъ, Матиасъ, Клаудиусъ, Платонъ и Мьорике* и още много и много други дори до днешно време.

На върха обаче стоятъ *Готфридъ Келеръ* и *Е. Т. А. Хофманъ*. Тѣхъ не може човѣкъ да си представи иначе, освенъ сѣднали при чашка въ ржка. За другитѣ поети отъ по-низъкъ рангъ нѣма защо да се говори. Тѣ сж много.

Да не се пропуснатъ и чуждестраннитѣ поети, заслужава да поменемъ и имената на *Лордъ Байронъ, Едгардъ Аланъ, Рое, Хенрихъ Ибсенъ, Алфредъ де Мюсе* и *Рауль Верленъ*, които въпрѣки гениалнитѣ си произведения се нареждатъ въ реда на яркитѣ любители на пиенето. А като обърнемъ погледа си още веднѣжъ къмъ миналото ще отбележимъ *Аристофана* — най-духовития хумористъ, който е писалъ безсмъртнитѣ си комедии малко или много настроенъ (пийналъ).

Сжщо между творцитѣ-музиканти стои на върха единъ гигантъ — *Лудвигъ фонъ Бетховенъ*. Неговата трагична глухота се отдавала на алкохола, обаче установено е положително, че е причинена отъ Lues.

За доказателство, че алкохола, дори когато се употребява извънмѣрно, не действува на потомството, служи Бетховенъ, тъй като той е синъ на краенъ алкохоликъ. Лудвигъ Бетховенъ, е билъ редовенъ посетител на кръчмитѣ „При камилата“ въ Виена. Че наследствено нищо лошо не е получилъ и че пиенето не му се отразило зле се заключава отъ факта, че тъкмо последнитѣ му произведения — деветата Симфония, последнитѣ му кватети и Миса солемнисъ, оставатъ и до день днешенъ ненадминати негови творби.

Пакъ на най-високо мѣсто въ областта на научното художество стои най-голѣмиятъ и ненадминатъ за всички времена и народи гения *Франсъ Халсъ*. Този нечувано надаренъ майсторъ е билъ най-голѣмия пиячъ за всички времена и това не му е попрѣчило да създаде недостижати и до сега произведения и да доживѣе 82 год. Нѣщо подобно може да се каже за неговия

колега художникъ *Тицианъ*, който наистина не пилъ въ сщия размъръ, но презъ цѣлия си животъ билъ любителъ на виното и безъ да е понижилъ своята работоспособность е преживѣлъ 99 години и 10 месеца. Сжщо великана *Микель Анжело*, който така много е обичалъ трепианското вино е известенъ като голѣмъ, безсмъртенъ, величавъ творчески гений въ много области на художеството. Въ 66 си година той се прославилъ съ едно художествено творение, за което той самъ въ продължение на петъ години е трѣбвало лежащъ по гърба си подъ единъ покривъ да рисува. И въпрѣки голѣмата си слабостъ къмъ виното е починалъ въ 90-та си година.

И едвали ще се намѣри нѣкой отъ голѣмитѣ гений на свѣта да не е обичалъ спиртнитѣ питиета. Напротивъ, безъ преувеличение може да се каже, че повечето отъ тѣхъ сж били голѣми поклонници на Бакхуса.

Великана *Рембрандъ* презъ цѣлия си животъ е обичалъ виното, дори въ промѣнчивата си сждба, често е ималъ него за единственъ приятелъ. И въпрѣки това неговитѣ произведения и особено последнитѣ изтъкватъ висотата на гениалността му.

И още много имена и примѣри отъ старото и по-ново време биха могли да се наведатъ. Заслужава да се спомене случая съ единъ голѣмъ хирургъ, който е вършилъ операциитѣ рано сутринъ и не рѣдко е забелязванъ преди това да изпива значително количество спиртни питиета. Една заранъ преди една трудна операция той е изпилъ едно стъкло шампанско. Вечернитѣ си часове той редовно е прекарвалъ въ една кръчмица въ Берлинъ, заедно съ художника *Адолфъ Менцелъ*.

Стотини и хиляди примѣри биха могли да се наведатъ, но достатъчни сж и тѣзи.

И така, когато толкова много необикновенни и гениални хора сж употребявали и понасятъ спиртнитѣ питиета, често и въ увеличена доза, безъ да имъ прѣчи да бждатъ свѣтлини и украшения на човѣчеството, може да се заключи, че страхътъ отъ алкохола е преувеличенъ.

Не може въ никакъвъ случай да се допустне, че високо издигнати мислители, художници и пр. сж изоставили грижата за своето сжществуване и не биха устроили своя животъ по начина, който би имъ осигурилъ здраве, дълъгъ животъ и благоденствие.

Напротивъ, най-издигнатитѣ умове презъ всички времена сж възхвалявали и тачили спиртнитѣ питиета, безъ да е забелязана нѣкога каквато и да било вреда отъ тѣхъ. При алкохолни питиета тѣ сж дали на свѣта най-свършенното, каквото може да се даде въобще отъ човѣка. А какво сж дали фанатизирани водолюбци, какво велико сж сътворили въздържателитѣ?

Везнитѣ наклоняватъ твърде силно на страната на спиртнитѣ питиета.

Положението на пазаря.

Вината въ чужбина.

Изострянето на стопанската криза въ всички държави, свързано съ несигурнитѣ економически отношения, затруднява още повече международната търговия съ вина.

Голѣмитѣ фирми купуватъ само най-необходимитѣ количества, като се избѣгватъ сдѣлките на кредитъ.

Също така валутнитѣ и др. ограничения, които напоследъкъ отдѣлнитѣ страни правятъ, оказватъ още по-неблагоприятно влияние върху международния търговски обмѣнъ.

Въ отдѣлнитѣ страни положението се характеризира както следва:

ШВЕЙЦАРИЯ. Както всѣка година презъ този периодъ пазаря на вината е спокоенъ като даже за мѣстнитѣ качествени вина има по-усилено търсение.

Това се дължи и на настроението, което има въ швейцарскитѣ политически кръгове, да ограничатъ вноса на чужди вина посредствомъ увеличение на вноснитѣ мита или чрезъ въвеждане позволителнитѣ за вносъ.

Отъ друга страна, поради спадане ценитѣ на вината на мѣстния пазаръ очаква се даже известно увеличение на консумацията. Ценитѣ се движатъ отъ 7—9 лева на едро.

ФРАНЦИЯ. Положението на винения пазаръ въ Франция, се извънредно комплицира отъ последнитѣ мѣрки, които взе Французкото правителство относно блокирането и улесненията за изваряване на значителенъ процентъ отъ общата реколта.

Действително, има известно раздвижване въ пазаря, даже и покачване въ ценитѣ, обаче остава откритъ въпроса, какво ще се прави съ блокиранитѣ количества вина.

Разрешението на този въпросъ изглежда още не е известно и за самото французко правителство.

Ценитѣ се движатъ къмъ 0'55—0'60 лева градуса.

ИТАЛИЯ. Следъ известното оживление, което царуваше въ пазаря на вина, настѣпи пакъ обикновеното затишие.

Въпрѣки всичко, вследствие на по-слабата реколта която имаше тази година Италия, запаситѣ съ вина сж значително намалени, което предизвиква, особено въ южнитѣ провинции даже една тенденция къмъ покачване въ цената.

Ценитѣ се движатъ отъ 5'70—7 лева за литъръ.

ИСПАНИЯ. Испания постоянно губи теренъ на международнитѣ пазари, като главна вносителка на вина и отстъпва на второто и трето мѣсто.

За това влияе между другото неустановеното политическо положение и нестабилността на тѣхната монета.

Ценитѣ се движатъ отъ 5—6'5 лева литъръ въ зависимостъ отъ качеството.

АВСТРИЯ. Следъ изявлението на австрийското правителство за възможността отъ евентуална забрана на вноса на вина, забелязва се известенъ повишенъ интересъ къмъ качественитѣ чуждестрани вина.

Станали сж вече и известни сдѣлки съ подобни чуждестранни вина, срещу ангажимента експедицията имъ да стане веднага.

Мѣстнитѣ запаси сж значително намалени, като въ Бургенландъ се изчисляватъ само на около 8,000,000 литри.

Ценитѣ на мѣстния пазаръ се движатъ отъ 8—9 лева литъръ.

УНГАРИЯ. Забелязва се известно оживление въ сдѣлките за износъ. За смѣтка на това обаче мѣстната консумация е значително намалена, както и не се оправдаха надеждитѣ за изваряване въ дестилатъ на голѣми количества долнокачествени вина.

Ценитѣ се движатъ отъ 3'5—6 лева за литъръ въ зависимостъ отъ качеството.

ГЕРМАНИЯ. Поради намаление консумацията на бирата забелязва се известно оживление въ пазаря на вината, като и консумацията е отчасти увеличена.

Дали ще продължи това положение е неизвестно, тъй като отъ 1 априлъ се предвижда намаление въ акциза на бирата, което ще предизвика увеличение на нейната консумация.

Ценитѣ на мѣстния пазаръ се движатъ отъ 9—12 лева литъръ.

ЮГОСЛАВИЯ. Положението на винения пазаръ въ Югославия е още по-тежко и отъ това въ Унгария, тъй като има голѣми запаси останали непродадени и отъ миналогодишната реколта.

Съ забраната износа на вина отъ директнитѣ сортове, се прави голѣмъ ударъ на винарството въ Банатъ, за смѣтка на което въ Далмация, кждето сж слабо застъпени директнитѣ сортове, имаме известно раздвижване на пазаря, съ огледъ за експортъ.

Ценитѣ се движатъ отъ 3—5 лева за литъръ.

ВЪ БЪЛГАРИЯ

Вина.

Въ пазаря на вината нѣма промѣна презъ последнитѣ две седмици.

Положението продължава да бжде затегнато като вина за изваряване отъ нѣкои северо-български райони се предлагатъ вече и по 0.30 лв. градуса.

Има известно търсение отъ фабрицитѣ за виненъ оцетъ на червени вина, отъ които се приготвява оцетъ.

Тъй като има голѣмъ процентъ болни вина въ всички райони, които презъ пролѣтътъ ще станатъ съвършено негодни за консумация, то има известна надежда презъ лѣтото да се облекчи пазаря и подобри цената на доброкачественитѣ вина.

По-голѣми запаси отъ вина се намиратъ въ следнитѣ райони: Анхиало, Бургасъ, Сливенъ, Ямболъ, Ст. Загора, Чирпанъ, Пловдивъ, Станимъка, Видинъ, Плѣвенъ, Сухиндолъ, Горна Орѣховица, Търново, Русе и пр.

Цената се движи срѣдно отъ 3.50—5 лева за литъръ.

W.

Инж. В. Чакъровъ

Нашето винено производство отъ 1931 година и неговия пласментъ.

Липсата на навременна и автентична земледѣлска статистика и информация у насъ, причинява голѣми загуби както на производителитѣ така и за цѣлото ни стопанство, като се дава възможность чрезъ заинтересовани невѣрни сведения да се всѣва смутъ въ пазаря на много земледѣлски продукти.

По този начинъ не може макаръ и отчасти да се урегулирва мѣстния пазаръ, като последица отъ което се явява пакостната спекула и изкуствено понижение въ цената на известни продукти.

Прѣсенъ примѣръ за това имаме съ виненото производство. Презъ гроздобера тази година се разтржи дори отъ официални мѣста, че реколтата била отлична, и се очаквало едно производство надъ 200,000,000 литри вино, т. е. около два пѣти повече отколкото срѣдното производство презъ последнитѣ нѣколко години.

Естествено това обезсърдчи производителитѣ и изостри апититѣ на закупвачитѣ на грозде, които казваха, че за толкова голѣмо производство нѣма да се намѣрятъ най-първо сждове и помѣщения за да се прибере и преработи; и следователно по неволя, производителитѣ трѣбва да предложатъ голѣма часть отъ гроздето, на всѣка цена т. е. на безценица.

Като резултатъ отъ това гроздето за вино се предлагаше въ известни райони и подъ 1 левъ кгр. а полученитѣ вина сега въ неограничени количества се намиратъ по 3½—5 лева литъра.

Отъ всѣкъжде чуваме повикъ за пресищане на пазаря съ евтини вина, безъ възможность и изходъ да имъ се намѣри даже и задоволителенъ пласментъ при така нищожнитѣ цени.

Обаче отъ сведенията на министерството на финанситѣ, които за съжаление се събиратъ и систематизиратъ извънредно мудно, научаваме че тазгодишната реколта на вино споредъ измѣрванията направени отъ акцизнитѣ власти, е едва 136 милиона литри за цѣлата страна; т. е. само съ около 20 милиона литри въ повече отъ срѣдното производство презъ последнитѣ години.

При горното положение дори като се вземе предвидъ и постоянно ограничаващата се консумация вследствие на общата стопанска криза — сѣтаме че при общи координирани усилия отъ страна на държавата, производители и пласъори; би могло да се намѣри пласментъ подъ различни форми на по-голѣмата часть а може би и на общото количество — налични вина.

Съ ограниченията които се направиха при производството на „оцетъ отъ спиртъ“ се дава възможность на пазаря да се пласирва изключително чистъ виненъ оцетъ общата консумация на който може да достигне (8—10) милиона литра, равни на приблизително сждото количество вино.

А съ новитѣ облекчения правени (и каквито общо трѣбва да се направятъ за производството и пласмента на винения спиртъ) ще може последния напълно да замѣсти индустриалния спиртъ отъ парфюмерийната индустрия, както въ аптекитѣ и всички производства на ликьори, коняци и пр.

И по този начинъ ще може съ сигурность да се намѣри пазаръ чрезъ изваряване въ виненъ спиртъ при благоприятни условия на около 20 милиона литра вино.

Къмъ всичко това трѣбва да прибавимъ и лошата сливова реколта която имаме тазъ година. Когато общо въ цѣлата страна е измѣрено отъ акцизнитѣ власти около 3 милиона литри сливова каша, срещу 30—40 милиона литра каша при нормална реколта.

Това последно обстоятелство (съвършенно ограниченото производство на сливова ракия), ни дава възможность да осигуримъ пласмента не само на всичката произведена джиброва ракия, но още и на известно количество вино за изваряване въ ракии и др. подобни питиета.

Трѣбва сждо да се вземе предъ видъ и голѣмия процентъ болни вина, които особено тази година имаме, и които следъ настѣпване на пролѣтъта ще станатъ негодни за консумация.

Съпоставени всички гореизложени факти и положения, даватъ основание да вѣрваме че при едно своевременно активно и правилно намѣсване отъ страна на държавата чрезъ редица законодателни мѣрки, ще може поне относително да се урегулира вътрешния пазаръ, и да намѣри пласментъ ако не за всички, то поне за по-голѣмата часть отъ наличнитѣ количества вина съ които разполагаме и то само на мѣстния пазаръ тъй като за износъ при днешното положение и дума не може да става.

Въ това отношение може да бжде полезенъ сждо и сега организиращия се Експортенъ институтъ, който съ своята навременна и автентична информация, сведения, съвети и пр. ще допринесе най-вече за урегулиране на мѣстния пазаръ.

Сравнителна таблица за измѣренитѣ количества вино, джибри и др. презъ 1930 и 1931 год.

Окръжи и околии	ВИНО		ДЖИБРИ		СЛИВИ		КУМБУЛИ		ВИЧЕНА КАЛЪ		
	1930 г.	1931 г.	1930 г.	1931 г.	1930 г.	1931 г.	1930 г.	1931 г.	1930	1931	
I. Бургаски.											
1	Дйтосъ	154941	728020	115038	373955	2961	—	—	—	—	
2	Анхиало	3062496	6486262	1671565	2978578	10702	—	—	—	—	
3	Бургасъ	1935807	5526816	810730	2212738	26875	9871	—	—	—	
4	Карнобатъ	339766	1994510	168981	1261255	—	—	—	—	—	
5	Котелъ	19287	105131	14174	73390	575	10821	1646	—	313	
6	Елхово	—	390402	—	321046	—	—	—	—	—	
7	М. Търново	71104	318417	7620	66917	—	—	—	—	—	
8	Сливенъ	1969047	2803343	1421831	2299648	—	—	27204	—	—	
9	Ямболъ	866695	2767323	751743	2000870	1510	1166	2082	—	30122	
	Всичко	8419143	21120234	4961682	11588397	42623	1166	49958	1646	853	
										31288	
II. Варненски.											
10	Варна	1229919	2932931	585423	1268586	51375	1709	235919	9848	5330	
11	Провадия	403587	1848948	259379	1081050	178032	5767	2901	3375	4655	
	Всичко	1633506	4781779	844802	2349636	229407	7476	238820	13223	9985	
III. Видински.											
12	Бѣлоградчикъ	656535	873838	534532	709062	3942	—	86362	20311	—	
13	Видинъ	6842514	8970125	5442694	6397281	76	16175	74767	150609	—	
14	Кула	637805	1160329	532235	945552	2764	447	266	—	—	
15	Ломъ	3019709	3846985	2381813	3145185	5175	10664	90430	—	—	
	Всичко	11156563	14851277	8891074	11197080	11957	27216	251825	170920	—	

IX. Пловдивски.

37	Карлово	723886	1089369	336184	830316	35809	2363	661537	91230	—	498
38	Татаръ-Пазарджикъ	4346889	8704848	2941537	5778286	55168	—	—	—	—	—
39	Панагюрище	130860	498001	107068	407456	9510	14510	—	464055	—	—
40	Пешера	470118	1082817	384898	886461	17490	—	35807	—	—	—
41	Пловдивъ	3545122	5956601	2576772	3937155	17356	429	—	—	—	—
42	Станимака	1485800	4059905	1027168	2700339	46724	2209	—	—	—	—
	Всичко :	10702675	22391541	7473627	14540011	182057	19511	1415026	555285	—	498

X. Плевненски.

43	Ловечъ	2125147	989124	1381545	714743	557751	64617	125952	—	—	—
44	Луковитъ	849972	473463	477763	326700	147941	65045	193864	38937	—	—
45	Никополъ	2375923	1731295	1292451	1074652	10855	—	63097	—	—	433
46	Плевнень	8188539	4973141	3883083	2750630	—	—	—	—	—	56297
47	Тетевень	119420	61797	41263	39240	2631499	692306	434235	83491	—	—
48	Троянь	148012	143920	103945	83224	8962174	345987	186201	19617	—	—
	Всичко :	13807013	8327246	7180050	4989189	12310220	1167955	1003349	142045	—	56730

XI. Русенски.

49	Бѣла	1594260	698193	815468	372326	—	—	137699	10218	—	5895
50	Разградъ	1832733	1440163	1311593	953846	—	930	617908	—	—	10931
51	Русе	5766404	5317658	2176741	1970263	308	9684	141304	1980	—	60455
	Всичко :	9193397	7456014	4303802	3306435	308	10614	897011	12198	—	77081

XII. Софийски.

52	Орхане	40887	187934	31807	119133	369470	205505	1538420	374634	—	—
53	Пирдопъ	2364	—	1631	—	—	—	499242	5939	—	—
54	Самоковъ	173939	134472	94461	204490	5033	254	297179	250683	—	200
55	София града	204317	324455	146928	228143	13764	5446	970	2144	—	383
56	София околията	127078	67948	97192	46836	13764	143374	887898	334992	—	—
57	Трънь	—	2871	4293	2581	139807	37601	637817	359849	—	1794
58	Годечъ	21592	16464	18869	13526	9563	8723	294940	142751	—	—
	Всичко :	570177	784100	395181	614709	610183	401023	4156466	1470992	—	2377

Х Р О Н И К А.

**Лозаркитѣ д-ва и коопера-
циитѣ** да съобщатъ въ най-
скоро време въ Лоз. съюзъ отъ
какво количество синь камък за
презъ годината ще иматъ нужда
лозаритѣ отъ съответния насе-
лен пунктъ.

**Редакцията на сп. Лозарски
прегледъ** моли всички абонати
да я улеснятъ, като съ получаване
и на настоящата книжка веднага да
издължатъ абонамента си за тая —
1932 година, като изпратятъ 60 лева
съ пощенски записъ или препоръ-
чано писмо. Списанието се из-
държа само отъ постъпленieto на
абонамента. Тия, които не мислятъ
да плащатъ, както нѣкои сториха
това миналата година, по-добре ще
постъпятъ, като веднага повърнатъ
настоящата книжка за да не ни на-
писатъ поне щети.

**Умоляватъ се всички Лоза-
ро-винарски кооперации** да
изпратятъ точнитѣ адреси на члено-
ветѣ си, които желаятъ да получа-
ватъ сп. Лозарски прегледъ.

Лозари, набавете си книгата —
„Нови пѣтица за използване
на гроздето“ отъ Асѣнъ М. Вач-
ковъ — Сухиндолъ — Цена 40 лева,
въ която книга най-подробно се
даватъ всички начини за запазване
на прѣсно грозде презъ цѣлата го-
дина, приготвление на стафиди,
мармалади, безалкохолни вина, гроз-
дови сиропи и други гроздови пре-
работки.

**ЛОЗАРИ,
ПОЦИНКОВАНА ЖИЦА**
специална за вързване на десертни
лозя доставява: Централното Бюро
на Българската желѣзна и телена
индустрия, О. О. д-во — София, ул.
„Царъ Борисъ“ 150.

ГЛАДЪКЪ ЛОЗОВЪ МАТЕРИАЛЪ

1-во качественъ, отъ сортоветѣ: Ша-
сла Берландиери 41-6 — 70,000 рѣз-
ника, Мурведъръ 1202 — 50,000 рѣз-
ника и Монтикола — 4,000 рѣзника
предлага за проданъ Таню и Алекс.
Златареви — Чирпанъ.

Съюзътъ за сега нѣма възмож-
ностъ да доставя рафия за нуждитѣ
на лозаритѣ.

Приети сж за родовни ко-
лективни членове на Съюза следни-
тъ лозарски дружества:

„Лоза“ въ с. Лесичери, „Памидъ“
въ с. Крамолинъ, „Вѣтренски Па-
мидъ“ въ с. Вѣтрень, Кооперацията
„Св. Трифонъ“ въ Айтосъ, Кредит-
ната кооперация „Съзнание“ въ с.
Санджикларе, Карнобатско, Лозаро-
овощарското д-во въ гр. Варна, Ло-
зарското д-во въ с. Типченица.

Постоянното присѣствие
на Съюза е направило постъпки
предъ г. Министра на Търговията и
този на Земледѣлието, въ секцион-
ния комитетъ за износъ на вино,
грозде и пр. да влиза и единъ пред-
ставителъ на Съюза. Освенъ това
при назначаване персонала при по-
менатата секция да се взема и мнѣ-
нието на Съюза.

Уставитѣ на всички новооснова-
ни лозарски д-ва, представени чрезъ
Съюза, сж вече утвърдени отъ Ми-
нистерството на Земледѣлието.

Безъ да чакатъ утвърждението на
уставитѣ имъ и отъ М-вото на Вж-
трешнитѣ работи, тия д-ва могатъ
да подадатъ заявление до съюзната
управа, за да бждатъ приети за ко-
лективни членове.

**Специалиста-винарь инспек-
торъ** — Д. Г. Овчаровъ на 4 т. м.
е посетилъ въ с. Кнежа кооператив-
ната изба „Гроздь“ и други частни
и е далъ наставление за по-правил-
но винарствуване. Вечерта въ сало-
на е държалъ масово посетена бесе-
да на тема: „Опазване лозята отъ
перноспората и приготвление на
добро вино“. Кооператоритѣ и все-
ки лозари благодарятъ г-нъ Овча-
рову.

МАРИНЪ ДОНЧЕВЪ

с. Мерданя — Търновско, продава
облагородени и укоренени лози —
Афузъ-Али, Димиятъ, Хамбургски мис-
кетъ и др. Сжщо 2,000,000 рѣзника
Монтикола, Шасла Берландиери 41-6,
Мурведъръ, 1202, 101¹⁴, 1068.

Чит. "Съгласие" гр. Плѣвень.

Почитаеми господине,

като нашъ редовенъ абонатъ изпращаме Ви и книжка II-ра отъ тая (XVII — 1932) година съ апелъ да получавате списанието, съ което не само ще имате прѣка полза, но и косвено ще подкрепите родното лозарство.

Ако не желаете да го получавате, молимъ Ви веднага ни върнете дветѣ книжки, като напишете надъ адреса си „обратно редакцията — Плѣвень“, безъ да лепите марка.

Молимъ улеснете редакцията, като веднага изпратите абонамента **60 лв.** съ пощенски записъ или препоръчано писмо. РЕДАКЦИЯТА.

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ“, като пари, статии, дописки и др., да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ - Плѣвень

Абонамента е 60 лв. за година предплатени.

За читалища и учреждения също 60 лева.

За допуснати грѣшки въ адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованитѣ да пишатъ въ редакцията, като посочатъ погрѣшения и точния адресъ и № на записа или писмото, съ което сж изпратени паритѣ.

ВСИЧКО ОТНАСЯЩЕ СЕ ДО

Българския Лозарски Съюзъ -- София,

като членски вносъ (по 2 лева на декарь), помощи, протоколи, писма и пр. да се изпраща на адресъ:

До г-на Дончо Бъчваровъ

секретаръ на Българския Лозарски Съюзъ
ул. „Гурко“ № 12 — София.

№ 51. Кооп. печатница и книговезница „Изгрѣвъ“ — Плѣвень